



Broj: 09/1-03-426/24-5816/3
Podgorica, 28. novembar 2024. godine

Na osnovu člana 95 Zakona o javnim nabavkama ("Službeni list CG", br. 74/2019, 3/2023, 11/2023 - ispravka i 84/2024), Komisija za sprovođenje postupka javne nabavke daje:

POJAŠNJENJE TENDERSKE DOKUMENTACIJE

U postupku javne nabavke pod ESJN brojem postupka 77499, za nabavku peleta za potrebe vaspitno-obrazovnih ustanova, u predviđenom roku stigla su sljedeća pitanja:

1. Ukoliko ponudjač dostavi sertifikat kojim se potvrđuje da ponuđeni pelet ispunjava standard MEST EN ISO 17225-2:2022 izdat od akreditovanog sertifikacionog tijela, da li zadovoljava uslove tražene tenderskom dokumentacijom? Ukoliko zadovoljava molim Vas za izmjenu tenderske domuntacije.

Odgovor: Shodno standardu MEST EN ISO 17225-2:2022 pelet se klasifikuje po klasama i to A1, A2 i B klasa peleta. Sertifikati koji su svjetski priznati i na osnovu kojih se garantuje i vrši proizvodnja peleta po klasama su ENplus, DINplus, Swisspellet, CANplus, ÖNORM M7135. Uslovima tendera je tražena Enplus norma (sertifikat) jer je ENplus jedini prisutan na našim prostorima i najviše prihvaćen na svjetskom tržištu klasifikovanja peleta po normama. Ukoliko budu dostavljeni DINplus, Swisspellet, CANplus, ÖNORM M7135 za kvalitet peleta A1 biće prihvaćeni, što će biti predviđeno izmjenom I tenderske dokumentacije.

2. Tenderskom dokumentacijom broj 09/1-03-426/24-5816/3 od 12.11.2024. godine, kojom je planirana nabavka peleta za potrebe školskih ustanova, u dijelu dokumentacije pod brojem 12. Način zaključivanja i imjene ugovora o javnoj nabavci u dijelu Načina isporuke predviđeno je da dobavljač garantuje da ponuđena roba posjeduje sertifikat ENplus, minimum A1 kvaliteta peleta.

Takođe, u dokumentu Uslovi za učešće u postupku i zahtjevi u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke, predviđeno je da se dostavi sertifikat ENplus da ponuđeni pelet posjeduje minimum A1 kvalitet peleta od akreditovanog sertifikacionog tijela, a dalje u predmetu nabavke u dijelu bitnih karakteristika predmeta nabavke za sve stavke predmeta nabavke predviđene su karakteristike koje opisuju ENplus karakteristike peleta A1 klase.

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, odnosno načelima javnih nabavki definisanim zakonom stoji:

- Da je članom 7 je definisano da je Naručilac dužan da u postupku javne nabavke obezbijedi ekonomično, efikasno i efektivno korišćenje javnih sredstava i da nabavi robe, usluge odnosno radove, odgovarajućeg kvaliteta u odnosu na svrhu, namjenu i procijenjenu vrijednost javne nabavke.
- Da je članom 8, koji se definiše načelo obezbjeđivanja konkurencije, Naručilac je dužan da u postupku javne nabavke obezbijedi konkurenciju između privrednih subjekata, u skladu sa zakonom. Pri tom naručilac ne smije da ograniči ili spriječi konkurenciju između privrednih subjekata, a naročito ne smije da onemogući učešće privrednog subjekta u postupku javne nabavke neopravdanom primjenom pregovaračkog postupka ili primjenom diskriminatornih uslova i kriterijuma ili mjera kojima se favorizuju pojedini privredni subjekti.
- Da je članom 10, koji definiše načelo ravnopravnosti, slobode i zabrane diskriminacije, Naručilac je dužan da obezbijedi da svi privredni subjekti u postupku javne nabavke imaju ravnopravan tretman. Takođe, Naručilac ne smije da određuje uslove kojima se vrši nacionalna ili teritorijalna diskriminacija po predmetu nabavke ili druga diskriminacija privrednih subjekata, ni diskriminacija koja proizilazi iz klasifikacije djelatnosti koju obavlja privredni subjekt.

Shodno ovome smatramo da je potrebno izmijeniti dokumentaciju tako da će predmet nabavke biti i pelet kvaliteta minimum ENplus A2, odnosno ponuđači mogu nuditi i pelet koji posjeduje sertifikat o kvalitetu minimum ENplus A2 dostavljen od akreditovanog sertifikacionog tijela, i to zbog sledećih razloga:

- U tenderskoj dokumentaciji stoji zahtjev minimum A1 kvalitet, logično bi bilo da postoji i veći kvalitet što u ovom slučaju nije jer nema boljeg kvaliteta od A1.
- U Crnog Gori postoji više proizvođača peleta, koji proizvode pelet raznih kvaliteta i vrsta, ali samo 5 preduzeća posjeduju sertifikat o kvalitetu i

procesu proizvodnje peleta Enplus izdatog od strane akreditovanog sertifikacionog tijela.

- Proizvođači peleta koji posjeduju sertifikat izdat od akreditovanog sertifikacionog tijela su navedeni na sajtu ENplus c/o Bioenergy Europe, adresa: Place du Champ de Mars 2, 1050 Brussels, Belgija, gdje se vodi evidencija o sertifikovanim preduzećima u skladu sa procedurom sertifikacije ENplus iz čitavog svijeta i to onih koji posjeduju sertifikat i onih koji su ga izgubili, <https://enplus-pellets.eu/producer/>.
- U sledećoj tabeli su sertifikovana preduzeća iz Crne Gore, i oblasti odnosno proizvodu sertifikacije:

ID	Name	Quality class	Certificate	Address	City	Country
ME 001	Televeex doo	ENplus® A2 - 6mm	Active	4. Jula 109/7	81000 Podgorica	Montenegro
ME 002	Bekom co doo	ENplus® A1 - 6mm, ENplus® A2 - 6mm	Active	Podgorica Bioce bb,	81000 Podgorica	Montenegro
ME 003	doo Pelengic Trade	ENplus® A2 - 6mm	Active	Sv. Petra Cetinskog bb	84000 Bijelo Polje	Montenegro
ME 004	Nikola doo	ENplus® A1 - 6mm, ENplus® A2 - 6mm	Active	Donja Rzabuca bb	84300 Berane	Montenegro
ME 005	doo Jasen Pljevlja	ENplus® A2 - 6mm	Active	Kotline br. 5	84210 Pljevlja	Montenegro

- Lako se uočava da od 5 preduzeća samo 2 imaju sertifikat za A1, dok svih pet imaju sertifikat A2, što onemogućava ostala 3 da učestvuju.
- Razlika između klasa peleta A1 i A2 je u suštini u sadržaju pepela i to kod A1 je sadržaj pepela maksimum 0,7%, a kod A2 peleta maksimum 1,2%. Dok je razlika u cijeni i do 40% bez razloga.
- Svi proizvođači peleta u Crnoj Gori koriste isti sistem za sušenje peleta (rotacione peći) koji tehnološki podiže količinu pepela u peletu zbog direktnog sušenja sirovine vazduhom iz kotla koji nosi određenu količinu pepela za razliku od takozvanih tračnih sušara gdje nema direktnog kontakta vazduha iz kotla sa sirovinom koja se suši. Znači svi proizvođači peleta koji imaju kvalitet peleta A1 su u gornjoj polovini klase odnosno količina pepela je na nivou između 0,5% i 0,7% pepela, što se može vidjeti iz njihovih sertifikata.
- Tehnički je dokazano da kvalitet A1 daje bolji kvalitet u korišćenju od A2 samo kod malih peći odnosno peći sa malim ložištima i koja imaju mala mjesta za skupljanje pepela, dok kod većih peći što je slučaj sa svim pećima u školama razlika u količini pepela od 0,7 % do 1,2% ne igra bitnu ulogu.

Na osnovu svega, radi pružanja mogućnosti učešća svih proizvođača peleta iz Crne Gore koji posjeduju sertifikat ENplus (a ne samo dva) na objavljenom tenderu, direktno ili indirektno preko trgovačkih firmi, kao i vodeći računa o ekonomičnosti postupka gdje se može uštedjeti i do 40% opredjeljenih

sredstava, bez uticaja na performanse kotlova i kvalitet grijanja, predlažemo da usvojite naš zahtjev.

U nadi da ćete razumjeti i usvojiti naš zahtjev srdačno vas pozdravljamo.

Odgovor:

Zbog višegodišnjeg iskustva i rada kotlova na klasi A2 i klasi A1 kvaliteta peleta kao i same preporuke proizvođača kotlova koji se koriste u vaspitno-obrazovnim ustanovama od prošle godine našim tenderskim uslovima se zahtjeva isključivo klasa A1 kvaliteta peleta . Tokom prethodnih godina kada se koristila i klasa A2 kvaliteta peleta na mnogim kotlovima smo imali probleme tokom rada kotlova u toku grejne sezone gdje pojedini kotlovi nisu radili i po duži vremenski period i to isključivo zbog lošijeg kvaliteta peleta u dijelu pepala i vlage.

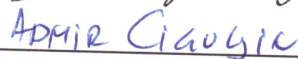
Na vašu konstataciju „U tenderskoj dokumentaciji stoji zahtjev minimum A1 kvalitet, logično bi bilo da postoji i veći kvalitet što u ovom slučaju nije jer nema boljeg kvaliteta od A1“ ukoliko nijeste upoznati pored ENplus A1 sertifikata postoji i strožiji sertifikat koji se primjenjuje u industriji proizvodnje peleta, a to je ÖNORM M7135 koja je znatno strožija u pogledu količine pepela i po sertifikatu ÖNORM M7135 dozvoljena količina pepela je ispod 0,5% i nasipna gustina je veća od 1.12 kg/dm³.

Što se tiče konkurentnosti ona je u potpunosti obezbijedena jer pored 2 proizvođača klase A1 kvaliteta peleta u Crnoj Gori u zemljama regiona i Evrope postoji na 10setine proizvođača peleta klase A1 kvaliteta tako da je konkurentnost u potpunosti obezbijedena.

Spasoje Ostojić



Admir Ciguljin



Luka Mijanović

